

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی نخستین عهد الهی در متون زرتشتی، قرآن کریم و عرفان قبالی (از منظر خصوصیت ها و کارکردها)

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه دینی، دوره 19، شماره 72 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

عظیم حمزئیان - استادیار گروه ادیان و عرفان دانشگاه سمنان

صبا فدوی - گروه عرفان اسلامی دانشگاه سمنان

خلاصه مقاله:

در برخی متون زرتشتی به ویژه متون پهلوی، نخستین عهد الهی به پیش از آفرینش جهان مادی باز می گردد؛ در حالیکه در اوستا به چنین پیمانی اشاره نشده، همان گونه که نزد عرفای قبالی زوهری اعتقاد به عهد ازلی عمومیت دارد؛ ولی در تورات و تلمود به آن پرداخته نشده است. در قرآن کریم نیز درباره نخستین عهد الهی سخن گفته شده که به عهد الست مشهور است، و اکثر مفسران آن را به پیش از آفرینش انسان بازمی گردانند. این جستار علاوه بر پرداختن به این موضوع به بررسی تحلیلی- تطبیقی نخستین عهد الهی در متون زرتشتی، قرآن و زوهر قبالیان می پردازد؛ و نشان می دهد اعتقاد به چنین عهدی، به اهمیت پاسخ به سه پرسش اساسی انسان در خصوص مبداء، هدف و مقصد آفرینش بازمی گردد؛ و زرتشتیان، قبالیان زوهری و اکثر مسلمانان در اعتقاد به عهد ازلی و وجود پیشین ارواح، با یک دیگر هم عقیده اند؛ اما کارکردهای این عهد در هر آیین متفاوت است. علاوه بر این، با آن که بحث عهد ازلی پیش از اسلام نیز میان ایرانیان زرتشتی رواج داشته؛ ولی خصوصیات هرکدام با توجه به اصول اعتقادی شان، متفاوت بوده است؛ و نگاه اسلام در این خصوص، بر دو آیین دیگر از نظر تاکید بر عقل، اخلاق و توحید برتری دارد.

کلمات کلیدی:

۱. عهد ازلی، ۲. قرآن، ۳. زرتشت، ۴. قبالی زوهری، ۵. عهد الست

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1558005>

